

אמרות טהורות

מב"ק מדרן אדמו"ר שליט"א

פנימי

כי תבא

תשפ"ג • גליון ע"ג

הוקדש ע"י

הר"ר אשר מאיר ברכר הי"ו

דפוס שווה

מאיז שווה בשבילך

תורת אמת היתה בפיהו, ורבים השיב מעוז

בידאת הכבוד ובהתנגשות עילאה אגיש מנחה בצדקה קמיה הכון הגדול בדורינו, אשר טללי גועם טוהד אמדותיו, מתבררין בכל קצוי תבל ומחזקים ומעודדים ליבות כל ישראל לעובדו יתברך בלבב שלם,

כ"ק מרן אדוננו מורינו ורבינו שליט"א

בזמן שמחתו הגדולה בבגין הבית הגדול לשם ולהפארת זרע בך ה', שמחת נשואי בנו

הרב שלמה ראזענבוים שליט"א

ויהא רעוא מן שמיא, שיזכה רבינו שליט"א לרוב נחת וקדושה בשמחת כל צאצאיו

אשר מאיר בדבר צוות העובדים

משב"ק הרב אהרן יהודה קליין שליט"א
לכבוד שמחת הברית לבנו כמור יצחק ישעיה ני"ו
ולכבוד שמחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ויה"ר שיזכה לרוות רוב נחת וקדושה מכל יוצ"ח

בשיתוף:

קיוקה

לחיוק קנין אישי בתורה

a038009090@gmail.com • 03-800-9090

לתרומות והנצחות ולקבלת הגליון במייל: biz1441441@gmail.com

יו"ל ע"י

מכון בארות יצחק זוטשקא

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לשמיעת שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ועדכונים מחצר הקודש,

מערכת זוטשקא: 072-3181866

פרשת כי תבא

ליל שבת קודש תשפ"ב

העונג הם קוראים וממשיכים אותו לתוך הקדושה ואין הנה"ב חוצצת למנוע השמחה מן הלב היהודי.

שיחת קודש: בפרשתן אנו קורין את התוכחה מאהבה, כדי שיתקיים "תכלה שנה וקללותי תחל שנה וברכותי" ובתוך התוכחה כתוב סיבתה תחת אשר לא עבדת את ד' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, וקשה להבין שתוכחה קשה כל כך תבוא על העדר שמחה בעבודת הש"ת בלבד.

והנה לרגל הילולת הגה"ק בעל יערות דבש זי"ע נתבונן בדברי קדשו (דרוש י"א) וזה לשונו, "והנה באמת כל תוקף קיום התורה אשר יזכה הנער את אורחו הוא בכלל אחד, שיעשה האדם המצוות בשמחה זו תכלית שלימות האדם כאשר יעשה עבודת ה' שיהי' בעיניו כמשוש להון רב והוא המביא אדם ליראה ואהבה את ה', וזהו ממש כלל כל תורת האדם השלם כי בזה יתדבק בה' ויטה אהבתו ויתלהב בתורתו ללמוד תורה ויראת ה' כל הימים, וכן חילופו מי שאינו עושה בשמחה ללמוד תורה ויראת ה' כל הימים נענש הרבה וירחק למאוד משלימות, כדכתיב "תחת אשר לא עבדת וכו' בשמחה ובטוב לבב" וכך כתב האריז"ל דצריך לעשות כל המצוות בשמחה, עכ"ל.

והאריך בזה כיצד תהי' שמחת המצוה בהתבוננו כיצד קרוץ מחומר כלי

באמירת לחיים: "ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג", איתא מהרה"ק הרבי ר' העניך מאלכסנדר זי"ע עה"פ "תחת אשר לא עבדת את ד' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב", שהעיקר החסרון היא הסיבה לחסרון השמחה והוא מה שרמז הכתוב "תחת אשר לא עבדת וגו'" כלומר מה טמון "תחת" זה, ואמר משל פלאי על ילדו של גנב שסירב לומר למלמדו אל"ף ביי"ת מה נמצא תחת האות ה"א, כי ה"ה הוא קש בל"א ותחת הה"א הי' טמון עגל שגנבו האב.

ואמרנו בס"ד ברמז דברי הצדיק כי נשמות ישראל מקבלים חיותם מה"א תתאה שמרמזת למידת המלכות והיא מתלבשת בנשמת ישראל, והנה אם לא הי' שום דבר חוצץ בין הנשמה להגוף הי' היהודי תמיד בשמחה כי "עוז וחדוה במקומו" (דברי הימים א' ט"ז כ"ז), אבל מכיון שתחת הה"א טמון קלקולים של הנפש הבהמית ממילא א"א להיות בשמחה כראוי, ויתכן שזוהי הסיבה שהילד אינו מבין את הלימוד כיון שנתפטם מאכילת איסור מכספי גניבה של אביו וזהו הרמז של העגל הגנוב הטמון תחת הה"א.

אכן בשבת אין סיבה למניעת השמחה כיון ש"שבת ב'ו תשוב", ואז "ישמחו במלכותך שומרי שבת" שיכולים לשמוח במלכותו המתלבשת בכל הבריאה ובנשמות ישראל, כיון שהם "קוראי עונג" שגם את

והנה ארסו של נחש כרוך בעקבו של אדם וכמ"ש (בראשית ג' ט"ו) "ואתה תשופנו עקב", וע"ז רמזו רז"ל (ברכות ל:): "אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק" כי השי"ת יהי' בעזרו ולא יהי' יכול לו.

ובא הכתוב לומר תוכחת מוסר לכל סוגי בני אדם שבעולם "יושבי חלד" רומז לאנשי החומר שאין בהם טוב כלל, דכל שישנו ביבשה ישנו בים וכל שביבשה טמא בים טהור נמצא שכל סוגי הטומאה יש בהם גם צד טהור לבד מהחולדה שאינה בים רק ביבשה והיא טמא מוחלט, "גם בני אדם גם בני איש" מרמז על בני אדם המתהפכים לשני קצוות והם נמשלים לשאר מינים טמאים שיש לעומתם בים טהורים, וקרויים ע"ש "אדם" שיש בהם בחי' אדמה וגם בני "איש" שהוא נוט' אדמה ים שמים שהם לפעמים בחי' "אדמה" ולפעמים בבחינת "ים ושמים", והם "יחד עשיר ואביון" שכשעושיין בממונם דברים הם בבחי' עשיר ואם לאו הם בבחי' אביון נמצא שהם עשירים מצד אחד ועניים מצד אחר שני הפכים בנושא אחד, ואליהם אומר תוכחת מוסר "למה אירא בימי רע" מדוע אינו יכול להצטדק ולומר שחומר העפר הי' בעוכרו ואין האשמה תלו' בו כל כך, משום "עוון עקבי יסובני" היינו העוונות שבאים בעטיו של קליפת הנחש הם מסובכים אותו בעת הדין שעל זה אינו יכול להצטדק.

ועל זה אמר הכתוב "אטה למשל אזני אפתח בכינור חידתי" כי אם יטען אדם שהחומר העכור שממנו נוצר הי' בעוכריו ואין בו אשמה כל כך לזה יטה אוזנו למשול ממנו משל וכן מן הכינור יפתור חידתו, דהנה אמרו חז"ל (כתובות ה:)

מלא בושה זוכה ליקח ענף לולב ואתרוג ולעשות תענוג ונחת למלך הכבוד, והאריך להשיג על דעת הפילוסופים שהדרך להשיג השגות אלוקות ונבואה הוא ע"י התדבקות השכל במושכלות, ודעת התורנים וביחוד המקובלים אינו כן אלא עשיית מצוות השי"ת בשמחה היא המביאה להשגות אלוקות ולרוח הקודש ולרוח הנבואה, וכתב שם שהעושה סוכה לשמה בשמחה כזאת יוכל לזכות יותר לשלמות שכלים נבדלים ושכל אלוה-יותר מכל חכמות כת הפילוסופים כל ימיהם.

והנה ביערות דבש שם יסד את הדרוש על דברי הפסוק (תהילים מ"ט ב'-ר) "שמעו זאת כל העמים האזינו כל יושבי חלד, גם בני אדם גם בני איש יחד עשיר ואביון וגו', אטה למשל אוזני אפתח בכינור חידתי, למה אירא בימי רע עוון עקבי יסובנו וגו'", והקשה מהו המשל ומהו הנמשל ומהי החידה שפותח בכינורו ועוד כמה דקדוקים והאריך בנופת צופו, ותמצית דבריו לעניינינו דהנה ישנן עבירות שנכשל בהם האדם מחמת שהוא קרוץ מן האדמה כגון עצלות ועצבות וכד', אבל ישנן חטאים שאינם קשורים לטבע העפר כגון גאווה חמדה וקנאה וכדו' והם באים מחמת ארס הנחש שהטיל זוהמה באדם הראשון, והנה על החטאים מסוג הראשון יש להאדם פתחון פה "זכור כי עפר אנחנו" אבל על החטאים שבאו מחמת ארס הנחש הרי זה בא מחמת חטא האדם הראשון שהונחלה הזוהמה מאב לבן, ועל זה אנו בושים גופא ועוד שעל יצר זה שאינו קשור לטבע העפר יש יותר כח באדם ללחום נגדו כיון שאינו משורש טבעו ויש עליו תביעה יותר מעל היצר הראשון.

"למה אירא בימי רע עוון עקבי יסובני" ואין לי להצטדק במה שאני קרוץ מחומר, כי ע"י משל האוון וחידת הכינור תלמדני שיצירת האדם מן האדמה עדיין אינה סיבה לחטא ולכן עלי לירא ולהשמר מארס הנחש, עכ"ד הנחמדים ודפח"ח.

והנה בספה"ק אור יצחק (פרשת תולדות) כתב חלק מדרוש שדרש בגן עדן, וביאר שם ענין "וידו אוחזת בעקב עשיו" שעיקר הניסיונות שיש לאדם הוא בענייני העקב של עשיו שרומזים לענייני רשות, אבל בשורש של עשיו שהוא רציחה גניבה וכו' אפשר לאדם כח בשכלו לגבור עליו וזהו (בראשית ג' ט"ו) "הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב", והנה עיקר מלחמת יעקב בעשיו היא לקחת ממנו החשק והחמדה לעבודת השי"ת וכמ"ש (דברים ו' ה') "ואהבת את ד' אלוקיך בכל לבבך" וארז"ל (ברכות נ"ד.) "בשני יצריך", כי כאשר תפסו אנשי כנסת הגדולה את היצר הרע לא הי' חדוותא דשמעתתא כמאז"ל (זוה"ק בראשית ק"מ:) וזהו שאמר הכתוב (דברים ד' כ"ט) "וביקשתם משם את ד' אלוקיך" ו"ומצאת" את הנצוה"ק שנפלו בתוך הקליפות "כי תדרשנו בכל לבבך" היינו "בשני יצריך", והביא שם שבלכתו מן הבימה לאחר שדרש בגן עדן ראה אביו הקדוש הרבי ר' מיכל"י זי"ע וא"ל בזה הלשון "בני יפה דרשת, בשני" ואמר כמה פעמים "בשני בשני" עכדה"ק.

והנה מן היצר החומרי של יסוד העפר א"א לקחת חמדה ותשוקה ושמחה לעבודת השי"ת ורק מארסו של הנחש, שייך להפכו למוטב ע"י שיהפך החשק לחשק התורה ושמחה של מצוה, ובזה יובן מה שאה"כ על כל התוכחה "תחת אשר לא

"מפני מה אצבעותיו של אדם דומות ליתידות וכו' שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יניח אצבעותיו באזניו", והנה איתא במדרש על הפסוק (בראשית ה' כ"ט) "זה ינחמנו מעצבון ידינו" שבשעת הבריאה לא הי' חילוק אצבעות כלל ורק אח"כ נחלקו, וזו שאילת הש"ס מפני מה אצבעותיו של אדם כיתידות יותר מעל שאר אברי האדם שאין עליהם שום שאלה כי האצבעות לא נבראו מתחילה כיתידות ומה טעם נשתנו אח"כ מתבניתן, והטעם הוא כי בתחילה קודם חטא אדם הראשון אף שנוצר מן האדמה לא הי' עלול לחטוא ולכן לא הי' צורך אז לברוא את האצבעות כיתידות ורק לאחר חטא אדם הראשון שהנחש כרוך בעקבו יש צורך לשמור על האוון מדיבור שאינו הגון, ובע"כ שמה שהאדם קרוץ מחומר זה לברו אינו סיבת החטא רק "עוון עקבי" של הנחש "יסובני" ולזה "אירא בימי רע" מן החטא כי ע"ז אינו יכול להצטדק.

והנה יובל הי' תופס כנור ועוגב וקשה מדוע יובל שהי' אבי אבות המנגנים לא ניגן בנבל שאמרו עליו (ירושלמי סוכה ה' ו') מדוע נקרא שמו נבל שמנבל כל מיני זמר כי הוא המובחר מכל כלי שיר, אכן טעם הדבר כי לכינור יש מקום לנגן גם בלי חילוק אצבעות וסגי בפס היד לדחוק הקשת על הנימין אבל בנבל א"א לנגן רק בחילוק אצבעות.

נמצא שמזה שיובל הי' תופס כינור ולא נבל מזה גופא נפתור שעדיין לא הי' חילוק אצבעות עד ימי נח, ומזה נבין שמצד יצירתו של האדם מן האדמה עדיין לא הי' מוכן לחטוא ורק בעטיו של נחש נכנס ארס בקרבו והי' צריך לעשות אצבעותיו כיתידות שלא ישמע דבר שאינו הגון, (והיינו) שסיים

אוחזת בעקב עשיו הוציא ממנו חודש זה עכדה"ק, ולהנ"ל יתבאר כי עיקר המלחמה בחודש זה הוא על "עוון עקבי יסובני" שע"י שמחה של מצוה אפשר להמתיק ארס הנחש הכרוך על עקבו.

ובמגלה עמוקות כתב שאז הוציא יעקב אבינו את האות יו"ד שהי' בעקבו של עשיו ונקרא שמו יעקב, ולהנ"ל יתבאר כי עיקר עבודת היהודי הוא להודות לשמו ית' וע"ז נקרא שמו בלשון הודי', וכח זה לקח יעקב מעשיו שיוכל להוציא החשק והחמדה של עשיו על הטמון בעקבו ולהפכו לחדוותא דשמעתתא.

ויתכן שזה הכח שעל ידו מתהפכים כל הקללות לברכות, כי ע"י שישראל גוזלים את החנית מידי המצרי ומתהפכים כוחות הרע לכוחות הקדושה ע"ז מתהפכים כל הקללות לברכות.

ויהי רצון שנזכה להכנס לראש השנה מתוך שמחה של מצוה ע"י שנבער את כוחות הרע ונהפכם לקדושה, ונזכה לשנה טובה ומתוקה ולשנת גאולה וישועה אמן.

עבדת את ד' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב" כי על היצר שנוצר מיסוד העפר יש קצת הצטדקות כנ"ל, ועל היצר שנוצר מארסו של נחש שזה "עוון עקבי יסובני" אכן א"א להצטדק כ"כ אבל אפשר לטעון שהוא בעטיו של החטא הקדמוני, אולם מאחר שאת היצר הזה אפשר להפכו לחשק וחדוה של מצוה הרי יש טענה גדולה מדוע לא עשינו זאת, והרי אם היינו עובדים את השי"ת בשמחה ובטוב לבב לא היינו סובלים מנסיונות היצר ואדרכא הוא הי' מסייע אותנו לעבודת השי"ת.

והנה בראש השנה הי' בפועל חטא הנחשל ויתכן שאז האדם נידון אם עשה ככל שביכולתו להפך ארס הנחש לחדוותא דשמעתתא, ולזאת אנו קורין בחודש אלול בפרשת התוכחה שבה נאמר "תחת אשר לא עבדת את ד' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב" להודיענו על מה אנו עתידין ליתן דין וחשבון.

וידוע מ"ש במגלה עמוקות בשם הזוה"ק שחודש אלול חטפו יעקב אבינו משליטת עשיו שכאשר היתה ידו של יעקב

סעודה ג' תשפ"ב

שבת סליחות

עפ"י רוח הקודש, ובספה"ק זרע קודש הביא משמו של זקה"ק הרבי ר' מיכלי זי"ע שאע"פ שדיבר משה רבינו דברי מוסר ותוכחה קשים לישראל, הרי זה משל למלמד

עומדים אנו שעות ספורות טרם נפתח פה בשברון לב ובבושה גדולה "לך ד' הצדקה ולנו בושת הפנים", קראנו בתוה"ק את התוכחה שאמר לנו משה רבינו ע"ה

להם משה רבינו הרי ראיתם נפלאות עד אין שיעור וחסדי ה' סובבו אתכם כל ארבעים שנה, ולא ראיתי כ"כ השתוקקות אל התורה כמו ביום הזה שבו הי' נדמה לכם שריחקתי אתכם וקרבתני את שבט לוי אל התורה הקדושה, ועד"ז עליכם להבין ולדעת שאין התוכחה על מנת לרחק אלא על מנת לקרב, שכאשר תתבוננו עד כמה חמור בעיני השי"ת כל חטא ועון עד ששואג עלינו כארי ישאג שלא נפגום את נפשינו ח"ו מזה נבוא להתקרב אליו ית"ש.

והרה"ק רבי ר' מיכלי זי"ע אמר בשם הבעש"ט הקדוש שאמר לפני התקיעות משל לבן מלך שחטא לאביו המלך והוכרח להרחיקו למקום נידח, וכאשר גאו געגועי המלך לבנו הלך לכפר ההוא והעבירו כרוז שכל מי שיש לו בקשה מהמלך יבוא ביום המיועד וימלא המלך בקשתו, וגם בן המלך הגיע כשהוא לבוש בבגדים קרועים ובלויים והביע את בקשתו לקבל בגדים חדשים ופשוטים כדוגמת שאר תושבי הכפר, ואין לתאר ואין לשער צערו של המלך בשמעו את דברי בנו חביבו שבזמן שהי' יכול לבקש לשוב לטרקלין המלך הוא מבקש בגדי איכר פשוטים ע"מ שיוכל להשאר במקום גלותו, ובכה המלך מאין הפוגות על שנמנע ממנו להשיב את בנו להיכלו.

וביא"ר רבי ר' מיכלי דוהי הכונה (איכה ה' ח') "עבדים משלו בנו פורק אין מידם", שלפי שהחומריות שלטה על הנשמה עד שאין מרגישים חיסרון בהיותה בגלות לכן עדיין לא זכינו להפדות מן הגלות.

והנה במוצאי מנוחה אנו מקדמים לפנות אל השי"ת ושבים אליו בבוש פנים. והרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זי"ע אמר

שכלפי התלמיד הוא אומר דברי מוסר ותוכחה כדי שילמד היטב אבל לפני האב הוא אומר שבחו שהוא מתאמץ וכו', וכן משה רבינו ע"ה אע"פ שלישראל אמר (שמות ל"ב ל') "אתם חטאתם חטאה גדולה" מכל מקום לפני ד' אמר (שם י"א) "למה ד' יחרה אפך בעמך", ולכן לא הקפיד השי"ת על משה רבינו שאמר לישראל (דברים ט' ז') "ממרים הייתם וגו'" ועל ישעי' הנביא שאמר (ישעיהו ו' ה') "בתוך עם טמא שפתיים אנוכי יושב" הקפיד, כי לישראל שפיר נכון לומר תוכחה אבל ישעי' הנביא דיבר אל השי"ת והאב רוצה לשמוע על בניו רק דיבורים טובים.

והיערות דבש (דרוש י"ד) כתב בטעם החילוק, כי מה שאומר הנביא בתורת נבואה ורוח ד' דיבר בו ומילתו על לשונו אין עליו שום טענה כי קול ד' עובר דרך גרונו כקול השופר וכמ"ש לו הקב"ה (ישעיהו נ"א א') "כשופר הרם קולך", אבל מה שאמר מעצמו הי' קפידא שידבר על ישראל רק טוב.

ומשה רבינו אמר שלאחר כל "המסות הגדולות וגו' האותות והמופתים וגו', ולא נתן ד' לכם לב לדעת ועינים לראות ואוזנים לשמוע עד היום הזה", וכתב רש"י ז"ל "שאותו היום שנתן משה ספר התורה לבני לוי וכו' באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו משה רבינו אף אנו עמדנו בסיני וכו' ומה אתה משליט את בני שבטך עליה וכו', ושמח משה על הדבר ועל זאת אמר להם "היום הזה נהיית לעם" היום הזה הבנתי שאתם דבקים וחפצים במקום.

ויתכן לומר שכל זה הוא ג"כ ביאור על כל התוכחה שנאמרה קודם לכן, שאמר

התפילות שלנו בראש השנה מלכויות זכרונות שופרות.

והרה"ק מסטרעליסק זי"ע אמר "המהולל בפי עמו" שהשי"ת מקבל הילול

באותן פיות שהתגברו מלדבר דיבורים שאינם הגונים, ובפרט בימים נשגבים אלו שראוי לנו להתגבר על דיבורים שאינו כהוגן ובזה נזכה שיעלו תפלותינו לרחמים ולרצון.

ואנו עתה בנעילת חודש אלול שבו מאיר ומבהיק האור של "אני לדודי ודודי לי" (שיר השירים ו' ג') ורש"י ז"ל מפרש דישראל אומרים זאת לאומות העולם, שהאומות אומרות "אנה הלך דודך היפה בנשים אנא פנה דודך ונבקשנו עמך" כלומר שהם מקניטים את ישראל שהשי"ת עזבם לנפשם כאלמנה, ומה שישראל מבקשים לבנות בית המקדש להחזיר שכינתו לציון גם האומות מבקשות להשתתף בזה, וע"ז שישראל משיבים "דודי ירד לגנו לערוגת הבושם לרעות בגנים וללקוט שושנים" שהשי"ת רוצה שנבנה לו בית מקטר קטורת, וגם כשאנו בגלות לא עזבנו לנפשינו אלא הוא נמצא בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ושומע ומקשיב לדברי תורה ששונים שם והוא מלקט זכויותיהן של ישראל וכותבם בספר זכרון לפניו, ומה שאתם רוצים להשתתף עמנו בבנין בימה"ק "אני לדודי ודודי לי" אין לכם חלק וצדקה וזכרון בירושלים, עכדה"ק של רש"י ז"ל.

ולענין חודש אלול יש ללמוד הרמז שהגויים והקליפות רוצים קודם כל ליאש אותנו שהשי"ת עזב אותנו ואינו רוצה במעשינו, וכשאין שומעין להם ורוצים לעסוק בתורה ולבנות לו בית המקדש בלבבנו הם רוצים לפחות להיות שותפים

שביום ראשון של סליחות כבר מתחילה הכתיבה לטובה, כי ע"י בושח שמרגישים "לנו בושח הפנים" כבר נתמתק הרבה וזוכין להכתב לחיים.

וחלק גדול מהבושה הוא מה שמגיעים ימים קדושים שיש לעמוד לפני המלך ולשפוך שיח לפניו ית"ש, וכאשר מתבוננים איך הפה מלוכלך בדיבורים שאינם הגונים ובפה זו אנו צריכים להתפלל בימי הדין והרחמים תאחזנו פלצות, ויתכן שמטעם זה באמת אנו תוקעים בשופר כדי שהקול לא יעבור דרך כלי הדיבור אלא יצא מפנימיות הנפש שהפנימיות נשארת טהורה אצל כל יהודי, אכן לאחר התקיעות שבהם גנחנו ויללנו מקרב לב ונתביישנו בקול הדיבור עי"ז יוצא הדיבור מהגלות ואנו ממליכים אותו ית"ש במלכויות הנאמרות בתפילת המוספין, וזה יתכן כוונת מאז"ל (ראש השנה ט"ז). "אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם וכו' ובמה בשופר" ולכאור' בשופר תוקעים ולא אומרים מלכויות, אכן יתכן שהשאלה "במה" היינו כיצד נעז להרים קול לפניו ית"ש בכלי דיבור מסואבים רח"ל, לזה אמר "בשופר" שלאחר תקיעת שופר בו גנחנו מפנימיות נפשינו ונתביישנו בקול הדיבור שלנו אז גם הדיבורים שלאחר מכן יעלו לרחמים ולרצון.

וזי"ל ברמז "ארשת שפתינו יערב לפניך וכו' מבין ומאזין מביט ומקשיב לקול תקיעתנו", שהוא ית' מבין מדוע תקענו בשופר כי אנו מתביישים בכלי הדיבור שלנו וממילא תערב לפנינו גם "ארשת שפתינו", ועי"ז הוא מקבל ברחמים וברצון סדר

כאשר מנקבים אותה הקוצים פני' כלפי מעלה, כך ישראל גם כאשר מכאיבים להם הגויים בגלות פניהם וליבם נתונים אך ורק לאביהם שבשמים.

ויהי רצון שיתקבלו תפילתינו לרחמים ולרצון, ונזכה לבקש על העיקר שהוא "ובכן יתקדש שמך על ישראל עמך" ונזכה לקיום ההבטחה במוצאי שביעית בן דוד בא, במהרה בימינו אמן.

לקחת חלק בעבודתינו, ואנו משיבים שח"ו השי"ת לא עזבנו בשום זמן ובזמנים המקודשים ביותר שאנו רוצים לבנות לו מקדש בקרבינו אין לכם חלק בבית אלוקינו. כי כאשר הקליפות רוצות חלק בעבודת הקודש של ירח האיתנים הבעל"ט אנו צריכים לזעוק בחודש אלול "אני לדודי ודודי לי", כאומרים "מעשינו למלך" ואין לשודדים לקחת חלק בעבודתינו, "הרועה בשושנים" ישראל נמשלו לשושנה שגם

אמרים יקרים

עניין הבעש"ט ותלמידיו לאכול ברבים ובדיבוק חברים

לאחר ניגון אני מאמין: פעם שמע הרה"ק רבי צבי הערש מזידיטשוב בעל העטרת צבי זי"ע אנשים מדברים בבית המדרש, ואמר א' בתוך הדברים שה' עזבם ח"ו, אמר להם שכן דיברו עדת קרח שאמרו (במדבר ט"ז ג') "כל העדה כולם קדושים ובתוכם ד'", שעשו מהקב"ה כעוד אחד מן המנין רח"ל, ובאמת הקב"ה עושה הכל ומהוה הכל.

ונראה לי לרמז במה שאומרים ב'נשמת', "אין לנו מלך עוזר וסומך אלא אתה", ש"אין לנו מלך" ש"עוזר וסומך", "אלא אתה" המלך שעושה ומהוה הכל בכל עת וממנו הכל, וצריכים לזכור זאת בעת שאומרים "אני מאמין באמונה שלימה שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים".

דהנה הקשו המפרשים עה"פ (שמות כ"ג כ"ה) "ועבדתם את ד' אלוהיכם וברך את לחמך ואת מימך" שפתח הכתוב בלשון רבים "ועבדתם את ד' אלוהיכם", ומסיים בלשון יחיד "וברך את לחמך ואת מימך", ובפירוש יונתן על תרגום יונתן בן עוזיאל [וכן בכלי יקר בשם י"א] הביא ליישב בשם רבי שמואל די אוזיידא זי"ע בעל מחבר ספר מדרש שמואל על פרקי אבות, כי כאן מלמדנו התורה שעבודת ד' בכלל ועבודת התפילה בפרט יהיה ברוב עם ובדיבוק חברים, והיינו דכתוב "ועבדתם את ד' אלוהיכם" לשון רבים, אבל האכילה תהיה ביחידות ולכן כתיב אחריו "וברך את לחמך" לשון יחיד.

ועל פירוש זה העיד הרה"ק משינאווא זי"ע שראה את חומשו של הרה"ק רבי צבי הערש מזידיטשוב זי"ע, ומצא שהגיה ורשם בשולי הדף "אבל אנחנו לא קבלנו כן מרבתינו הקדושים אלא גם האכילה צריכה להיות ברבים".

המורם מזה שדרך הבעש"ט הק' והחסידות היה כן לאכול בדיבוק חברים ובאסיפה, ושאל הרה"ק רבי יהודה מדו"יקוב זצוק"ל, שפלא עצום שהרה"ק בעל תולדות יעקב יוסף זי"ע מביא בספרו כמה פעמים מאמרו של בעל המדרש שמואל לבאר דברי התנא (אבות ג' ג') "שלושה שאכלו על שולחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משולחנו של מקום", והקשה במדרש שמואל דלא היה לו לומר לשון דיעבד "שלושה שאכלו", דהרי מאחר שעוסקין בד"ת הו"ל "שלושה

שאוכלין", ופירש דבאמת לכתחילה ראוי שלא ישבו שלשה ביחד רק כל אחד לבדו, שאז יכול כל אחד לאכול בכוונה הראוי ובוזהירות גדולה וכו' עכתדה"ק ומשבחם ומקלסם ה'תולדות', וה'תולדות' היה מתלמידי הבעש"ט הקדוש, ולכאו' לפי העטרת צבי מאמר זה הוא היפך שיטת הבעש"ט. והגה"ח רבי אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל רצה ליישב, דהמנהג להרבות בסעודת מרעים התחיל בשנים המאוחרת של פריחת דרך החסידות בביהמ"ד של הרה"ק הר"ר אלימלך מליז'ענסק זי"ע ותלמידיו הקדושים.

אך אינו נראה תירוץ זה, שהרי מקובל בחב"ד סיפור שהתרחש בבית מדרשו של הבעש"ט הק', שהנוהג היה אצל הבעש"ט, שבליל שבת היה יושב עורך שולחנו בהשתתפות ובמעמד כל עמך בית ישראל ובהם פשוטי עם ונמוכי שכל, ומ"מ היה מקרבן ומראה להם חיבה יתירה, [ולהבין עד היכן הדברים מגיעים נלמד מדבריו של המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, שאמר שעושה תשובה על כך שהרהר אחר רבו באותה שעה שהתעסק עם הפשוטים], אך בסעודה שלישית היו נכנסין לפני ולפנים רק החבריא קדישא המאורות הגדולים. ופעם אחת בעת יושבם בסעודה שלישית, אמר להם הבעש"ט שיתנו יד איש לרעהו וכן עשו, ונחה עליהם רוח וראו מחזה הוד, איך שהיהודים הפשוטים יושבים בבית המדרש ושופכים לבם כמים נוכח פני ד' באמירת תהילים בהשתפכות הנפש, וראו איך שכל אחד כוסף וחושק ברעיוניו ובהגיגי ליבו ומוחו להדבק בד' מתוך אמונה טהורה ופשוטה, והבינו שרבים רוצה ללמדם את מעלת האנשים האלו, ע"כ דבר המעשה. וחזינן מהכא שכבר בימי הבעש"ט הי' נכון לערוך שולחנות ברבים, ואין זה דבר שנתחדש לאחר מכן, וצ"ע.

(סעודת צפרא דשבתא לבני העליה ני"ו חברי "מרא דחושבנא",
פרשת קרח תשפ"ג - חלק ו')

